

Сасвим предвидљиво, подмукли маневри да се обесмисли чак и наивна нада у опипљиву промену после недавних избора увелико су у току. Уз великодушну помоћ са стране „сугестијама“ како би се могла саставити нова влада, припрема се терен за продужавање *отвореног*-а система и, у наредном периоду, његове дефинитивне стабилизације помоћу средства које се, безобразно, дозирано и у све већој мери, јавности представља под звучним називом „кохабитација“.

Кохабитација значи поделу власти и одговорности тако што ће новоизабрани председник бити из једне странке, док ће премијер и његова влада потицати из истог политичког блока који је донедавно управљао Србијом. При томе се указује на пример Француске, где је сличан аранжман постојао деведесетих година, а и у Србији је био испробан средином прошле деценије.

Свако може, на основу сопствених увида и искустава, да оцени ефекте примене тог концепта у Србији пре неколико година. Али пошто је стварност динамична, ослањање на аналогије из прошлости у политици је од ограничене користи. Критично питање сада гласи: какве би биле последице примене таквог решења данас? И коме је оно у интересу?

Да пођемо од последњег питања. То решење је у највећем степену привлачно свим домаћим политичким играчима и то је основни разлог зашто би јавност требало да се према њему односи са крајњом скепсом, а још боље – са активним непријатељством. Кохабитацијом би се обезбедили политички и материјални интереси свих, осим огромне већине грађана. Са становишта новог председника, то је идеално решење. Његова лична амбиција биће остварена онога тренутка када он буде положио заклетву на незахвалан положај председника Србије. Али ако би будућа влада била састављена претежно од припадника његове странке, услед чега би се очигледно налазила под његовим непосредним утицајем, искључиву јавну одговорност за даљи развој ствари сносио би он. У пракси, то значи да би се већ од преузимања дужности његова

политичка кола почела котрљати низбрдо и да би „медени месец“ његовог председниковања трајао врло кратко. Да би што дуже потрајала илузија, или како би се то на српском рекло, вера у *“changethatyoucanbelievein”*, њему је у интересу да оперативну одговорност за вођење државних послова пренесе на неког другог.

Његовим дискредитованим партнерима у пројекту кохабитације овакво решење одговарало би ако је могуће још више. Они којима је место у Падинској скели нашли би се опет ушанчени у коридорима власти. Перспектива даље недодирљивости и контрола над механизмима спровођења истраге и утврђивања њихове раније кривичне одговорности за њих представља неодољив мамац да прихвате понуду кохабитације. Поред тога, они би тиме задржали готово неокрњену контролу не само над управним апаратом, већ и у свим областима јавног живота, укључујући привреду и медије.

На примену решења кохабитације страни доброжелатељи моћи ће само да ликују. То је рецепт за политичку парализу српске државе. Истовремено, то је гаранција да се неће појавити ни помисао да се формулишу делотворни одговори на вишеслојну егзистенцијалну кризу наслеђену из претходног периода, и да неће постојати практична могућност реаговања на будуће изазове интегритету српске државе и друштва. Несумњиво, то и јесте разлог зашто страни фактор и његови локални сателити упорно заговарају ово решење, под перфидним и за све лаковерне врло примамљивим насловом: коалиција националног јединства.

За оба крила зависног српског политичког естаблишмента, и за њихове стране спонзоре, кохабитација је најбољи од свих могућих светова.

Опасност која у непосредној будућности прети од привидног решења кохабитације у најтешњој је вези са распоредом политичких снага у скупштини насталог као последица корумпираних избора 6. маја. Логика тог распореда неумитно диктира образовање лажне владе националног јединства као најпрактичнији излаз из математичког ћорсокака. Ако резултати изборне преваре у првом кругу остану недодирљиви, усвајање те формуле, којом је наставак општег пропадања обезбеђен, постаће скоро неизбежно.

Суштина проблема није у вештини политичке комбинаторике којом би се дошло до формирања нове владе зато што је прихватањем тренутног нелегитимног стања, као основе за преговоре о кабинету, исход тог процеса предодређен. Оно што у овом тренутку јесте неопходно, ако грађани желе опоравак свог смртно болесног политичког

система, то су нови, поштени скупштински избори, под равноправним условима, чији би резултат био широко репрезентативан. Само влада настала из таквог, аутентичног, политичког амбијента располагала би ауторитетом да, као што је др Оливеира Салазар рекао у једном аналогном тренутку португалске историје, „сачува све што још увек усправно стоји“ и да положи темеље побољшању.

Видеће се да ли ће превагнути политички инфантилизам српског народа, увек спреман да некритички усвоји свако несувисло решење које му се понуди, или ће то бити зрело расуђивање. Плашим се да је вероватније оно прво.